

Regelverk for tilskuddsordning:

Overdoseforebygging i kommunene

1. Mål og målgruppe for ordningen

Målet er å forebygge overdoser og overdosedødsfall i kommunene, jamfør revidert nasjonal overdosestrategi.

Delmål er:

- å bygge og overføre kunnskap og kompetanse om overdoseforebyggende arbeid i og mellom kommuner
- å sette i verk overdoseforebyggende tiltak i kommunene
- å gjøre *Kommunal overdoseforebyggende pakke – Nasjonale råd* kjent

Den direkte målgruppen er de kommunale tjenestene som jobber målrettet mot personer med rusmiddel- og avhengighetsproblemer.

Endelig målgruppe er personer med rusmiddel- og avhengighetsproblemer og deres pårørende. I denne gruppe inngår både avhengigheter av illegale rusmidler og avhengige av forskrevne medisiner.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen

Med utgangspunkt i fastsatte mål for ordningen skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Helse- og omsorgsdepartementet om oppnådde resultater. Måloppnåelsesvurderingen for ordningen som helhet vil baseres på en skjønnsmessig vurdering av tilskuddsmottakernes rapportering (se regelverkets punkt 6) samt statistikk fra Folkehelseinstituttet og eventuelle andre kilder sett opp mot omfang, type og nedslagsfelt for følgende:

- Bygging av kunnskap og kompetanse
- Overføring av kunnskap og kompetanse innen kommunen og til andre kommuner
- Gjennomføring av overdoseforebyggende tiltak
- Samhandling med de regionale kompetansesentrene på rusfeltet (KORUS)
- Bruker- og pårørendemedvirkning

Måloppnåelse for ordningen sees i sammenheng med andre tilskuddordninger knyttet til gjeldende overdosestrategi.

3. Hvem kan få tilskudd

- ☒ Kommuner
- ☐ Fylkeskommuner
- ☐ Interkommunale selskaper
- ☐ Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- ☐ Frivillige og ideelle organisasjoner (herunder stiftelser)
- ☐ Universiteter og høyskoler
- ☐ Bedrifter
- ☐ Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg og presiseringer:

Kommuner som allerede deltar - og nye kommuner som ønsker å delta - i overdosestrategiens nettverk og samhandler med sitt regionale KORUS kan søke.

Oslo og Bergen kan søke om midler til stillinger som beskrevet i punkt 5 og i tillegg inntil kr 100 000 til kompetanseutvikling.

4. Søknaden skal inneholde

- ☐ Søkerens mål med tilskuddet
- ☒ Prosjektbeskrivelse/beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til
- ☒ Budsjett (skal kunne sammenliknes på samme nivå med regnskap dersom regnskap kreves)
- ☐ Delfinansiering/tilskudd fra andre instanser
- ☐ Egenfinansiering
- ☐ Redegjørelse for de interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for prosjektet
- ☐ Søkerens vurdering av risiko ved prosjektet

Søknaden undertegnes av kommunedirektør eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Søknaden skal inneholde en kort beskrivelse av hvordan tiltaket vil bidra til at tilskuddsordningens mål nås (se regelverkets punkt 1 og 2).

Søknaden skal inneholde en kort beskrivelse av hvordan kommunen har jobbet for å kartlegge overdoseutsatte i kommunen, og en status for dette arbeidet.

Tilskuddsmottaker skal (i sin rapportering per 31.12 året tilskuddet ble innvilget for) rapportere resultater på tiltaket som beskrevet i søknaden. Helsedirektoratet vil sammenligne rapportert resultat med informasjonen i søknaden i sin vurdering av tiltakets måloppnåelse.

5. Tildelingskriterier

- ☒ Skjønnsmessig vurdering med utgangspunkt i forventet måloppnåelse
- ☐ Ordningen er øremerket i statsbudsjettet
- ☐ Kvantifiserbare tildelingskriterier
- ☐ Andel av regnskapsførte utgifter

Det gis tilskudd til:

Midlene skal brukes til kompetanseutvikling av ansatte/brukere/pårørende og iverksetting av overdoseforebyggende tiltak på tjeneste- og systemnivå i egen kommune.

Kompetanseutvikling og -overføring kan f.eks. være:

- «Fadderarbeid» for nye tilgrensende kommuner. Dette innebærer opplæring i overdoseforebyggende tiltak for ansatte i kommuner som ikke har denne kompetansen
- Hospitering i andre kommuner eller KORUS

- Studietur til andre kommuner
- Kurs og konferanser (feks. Lavterskelkonferansen), kurs i overdoseforebyggende samtale og andre overdoseforebyggende kurs
- Fagdager knyttet til overdoseforebyggende tiltak

Iverksetting av overdoseforebyggende tiltak i egen kommune kan feks være:

- Forankring og videreutvikling av overdosearbeidet og implementering av tiltakene i lokale handlingsplaner
- Informasjonsmateriell (ernæringskort, SWITCH, 113-kortet, o.l.)
- Gjøre nalokson kjent hos kommunale tjenester, og informere om hvordan dette kan anskaffes
- Arrangere kurs i overdoseforebyggende tiltak for brukerne
- Markere overdosedagen

Tiltak i kommunene må etableres ut fra lokale forhold.

Midler innvilget til en 100% stilling i kommunen (gjelder kun Oslo og Bergen) skal brukes til følgende hovedoppgaver:

- Forankring og videreutvikling av overdosearbeidet i egen kommune, og implementering av tiltakene i lokale handlingsplaner
- Gjøre *Kommunal overdoseforebyggende pakke – Nasjonale råd* kjent for alle bydeler/kommuner
- Nasjonale oppgaver etter nærmere avtale med Helsedirektoratet
- Samarbeide tett med sitt regionale KORUS om kompetansespredning og implementering av overdoseforebyggende tiltak
- Koordinering av kommunale overdosenettverk

Måloppnåelse vil bli vurdert opp mot kriteriene (indikatorene) beskrevet i regelverkets punkt 2.

Tillegg og presiseringer:

Kommunen som innvilges tilskudd må delta - eller ønske å delta - i overdosestrategiens nettverk. Kommunen har selv ansvar for å ta kontakt og samhandle med sitt regionale KORUS opp mot tiltaket det innvilges tilskudd til.

Bruker- og pårørendemedvirkning bør være en integrert del av arbeidet.

Tilskuddsberegning:

Det innvilges inntil kr 100 000 per kommune. Helsedirektoratet fatter vedtak etter en helhetlig, skjønsmessig vurdering sett opp mot tilskuddsordningens mål og søkers beskrivelse av tiltaket.

Det innvilges inntil kr 750 000 til en stilling i kommunen (gjelder kun Oslo og Bergen). Det forutsettes at stillingen for overdoseforebyggende tiltak opprettholdes i 100% stillingsandel, og at kommunen bidrar med egenfinansiering av stillingen.

6. Rapportering fra tilskuddsmottaker skal inneholde

Rapporteringsfrist 01.04. året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12. året tilskuddet ble tildelt.

☒ Måloppnåelse: Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomførte tiltak og hvordan/i hvilken grad dette har bidratt til at målene for tilskuddsordningen (se regelverkets punkt 1 og 2) er oppnådd.

Rapporteringen skal – der dette er relevant - omtale:

- Hvordan gjennomføringen har vært i forhold til tilskuddsordningens mål og fremdriftsplan beskrevet i søknaden
- Gjennomførte kompetansehevende tiltak, og deltakernes opplevelse av nytteverdi
- Hvilke tiltak kommunen har iverksatt, eller videreført, rettet mot overdoseutsatte i sin kommune
- Samarbeid med andre kommuner, overdosestrategiens nettverk og sitt regionale KORUS
- I hvilken grad kommunen har involvert brukere og pårørende i sitt overdoseforebyggende arbeid
- Resultat fra eventuelle brukerundersøkelser og andre tilbakemeldingsverktøy om kommunens overdoseforebyggende arbeid
- I hvilken grad tiltaket har hatt – eller vil kunne gi - overføringsverdi også for andre kommuner

Oslo og Bergen skal i tillegg rapportere om:

- Status for implementering og videreutvikling av det overdoseforebyggende arbeidet samt en vurdering av opplevd nytte av det overdoseforebyggende arbeidet
- Beskrivelse av bistand til tilgrensende kommuner med å komme i gang med overdoseforebyggende tiltak, herunder i hvilken grad Kommunal overdoseforebyggende pakke – Nasjonale råd er gjort kjent for kommunene
- Samarbeid med KORUS
- Status kommunalt overdosenettverk
- Status for særskilt ansvarsområde etter nærmere avtale med Helsedirektoratet

☒ Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker skal kunne sammenlignes på samme nivå. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

☐ Revisorattestasjon: Ikke relevant for denne ordningen.

☐ Avtalte kontrollhandlinger: Ikke relevant for denne ordningen.

7. Søknadsbehandling

Innstilling om avgjørelser/vedtak skal fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling skal godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak skal fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan søker skal opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

Prosess for søknadsbehandling ut over dette:

8. Klage på vedtaket

Tildeling av/avslag på tilskudd under ordningen er ikke et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det ikke klagerett.

9. Rutiner for utbetaling

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummer er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

10. Oppfølging og kontroll

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverk og tilskuddsbrev
- at opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller.

Tillegg og presiseringer:

11. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak når det framkommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottaker ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser. Videre kan Helsedirektoratet kreve tilskuddet tilbakebetalt dersom det er dokumentert mislighold, herunder at mottaker ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger.

Helsedirektoratet har også anledning til å nekte tilskuddsmottaker å motta tilskudd i ett eller flere påfølgende år dersom tilskuddet ikke brukes i samsvar med fastsatte betingelser. Mislighold av tilskuddsmidler kan få rettslig konsekvenser.

Tillegg og presiseringer:

12. Utlysning

Utlyses på www.helsedirektoratet.no